

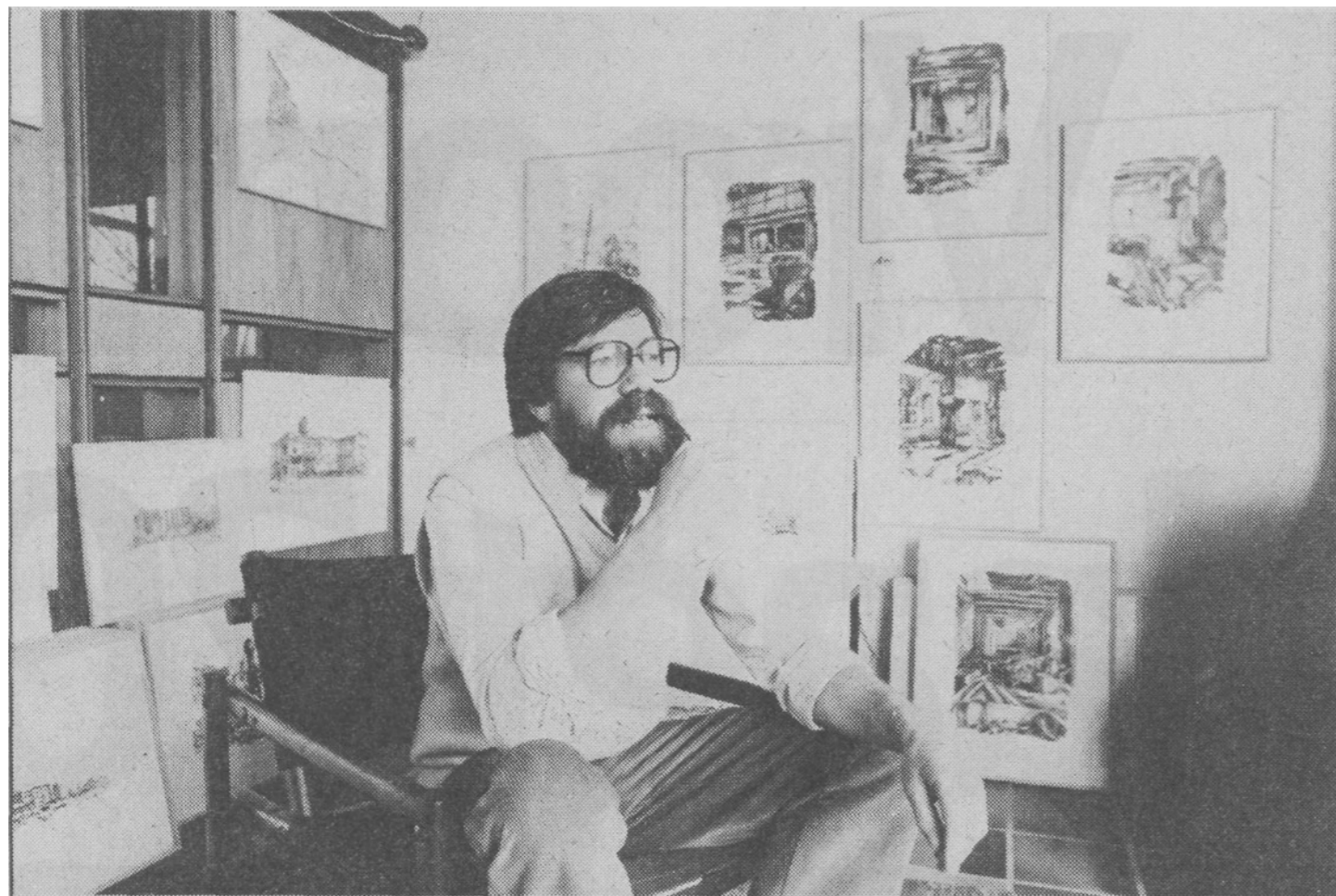
Potlood tekening van Matthijs van de Weijer (34 x 25 cm) - Uit het MBTZ Archief

De sloop van papiermachine
22 bij Van Gelder Zonen in
Wormer in 1982

*. . . de trieste leegte van een
fabriekshal . . .*

Op donderdag 31 mei 2018
is deze tekening
overgedragen aan het
Waterlands Archief in
Purmerend om te worden
toegevoegd aan het aldaar
aanwezig archief van de
papierfabriek van Van
Gelder Zonen in Wormer.

Matthijs van de Weijer: Geïntrigeerd door het Van Gelder-complex in Wormer.

De Typhoon - 1983-03-02

Matthijs van de Weijer', „Dagboek van een sloop"

Rake tekeningen vol variatie

WORMER. Meer dan 100 tekeningen maakte Matthijs van de Weijer, werkloos architect, van Van Gelders Papierfabrieken nadat die begin vorig jaar stil waren komen te liggen. Zijn unieke „dagboek van een sloop" wordt nu geëxposeerd in de openbare bibliotheek.

„Sinds ik zeven jaar geleden in Wormer kwam wonen werd ik geïntrigeerd door dat merkwaardige industriële complex in de polder. Iedere keer weer, wanneer ik van mijn werk kwam en naar mijn werk in Amsterdam ging en ik de fabriek passeerde" vertelt hij in zijn huis aan de Roerdompstraat.

Als architect heeft Van de Weijer wel meer met fabrieksbouw te maken gehad. „Maar in de Zaanstreek heeft de industrie toch een eigen atmosfeer. Door de ligging, maar ook door hun ontstaan. Het zijn vaak gegroeide bedrijven, die hun oorsprong in molens hebben."

De plannen bij Van Gelder te gaan tekenen kreeg hij al tijdens het nog in bedrijf zijn van de papierfabriek. „Toen het bedrijf stopte dacht ik: nu beginnen, want ik heb een kans die ik nooit meer terug krijg, die ik dus niet voorbij mag laten gaan."

Energiek ging hij aan de slag, begon met een betrekkelijk klein formaat en tekende steeds in een vlotte, open maar toch herkenbare stijl. „Die nadruk op herkenning maakte later plaats voor het weergeven van een bepaalde stemming - de trieste leegte van een fabriekshal bijvoorbeeld - maar het herkenbare is wel steeds een leidraad geweest. Dan kun je zeggen: maak foto's, maar ik teken nu eenmaal graag".

Weinig pretenties dus bij deze opgewekte inwoner van Wormer die niet van stil zitten wil weten. Een bescheidenheid die hem daarom zo siert omdat zijn tekeningen beslist geen onbenullige krabbels zijn steriel fotografisch.

Het zijn rake en sfeervolle tekeningen en zowel invalshoek als techniek zijn vol variatie gekozen. Zodat het geheel niet alleen homogeen overkomt, maar ook met verfrissende afwisseling. Gedetailleerde potloodtekeningen zien we naast rustige gewassen inkttekeningen, vlotte lijntekeningen naast ware conté— en potloodschetsen, het onderwerp soms van heel dichtbij en soms vanuit de verte gezien.

Sentimenten

Artistiek is ook van een ontwikkeling sprake geweest al heeft de tekenaar een nog verdere stap wel gemaakt maar niet toe willen voegen aan het te exposeren werk. Dat had namelijk voor zijn gevoel het begrip herkenbaarheid te veel verlaten. De verste stap is die van de fabriekshallen in potlood: abstracties bijna die het wezen van gevoelens die los kunnen komen — ook bij mensen die de getekende fabriek niet kenden — het dichtst benaderen.

Voor een vroegere werknemer van Van Gelder zal natuurlijk het simpelste plaatsje al genoeg zijn om de nodige sentimenten te wekken, het houdt immers herinneringen vast die betekenis hebben. De serie is dus om meerdere redenen waardevol.

„De sloop ligt op dit moment stil maar in maart beginnen ze weer. Dan ga ik ook door tot er niets meer van over is. Tot de grond bouwrijp is gemaakt voor nieuwbouw. Dan is mijn serie pas echt af."

Het werk van Matthijs van de Weijer is te zien in de openbare bibliotheek van 4 tot 31 maart tijdens openingstijden op maandag, woensdag en vrijdag.

PIET HEIN ZIJL

Sloop Van Gelder in tekeningen verbeeld

WORMER — „Een stukje geschiedenis, verbeeld in zo'n 120 tekeningen". Dit zegt Matthijs van de Weijer met betrekking tot de verbeeldingen die hij van papierfabriek Van Gelder gedurende de sloop gemaakt heeft. Circa 80 van deze tekeningen zullen van 4 tot 31 maart in de openbare bibliotheek aan de Kemphaanstraat te Wormer worden geëxposeerd. De sloop werd daarbij dagelijks op de voet gevolgd.

Matthijs van de Weijer, geboren en getogen Amsterdammer, maar sinds zeven jaar inwoner van Wormer, heeft de 120 tekeningen in drie en een halve maand gemaakt. In ijtempo dus, met een gemiddelde van één tekening per dag. Die spontaniteit is aan zijn verbeeldingen wel af te lezen. Uiterst vlotte schetsen, waarin het verloop van de sloop sfeerrijk, maar ook accuraat is verbeeld. Markante lijnen verlenen er een karakteristiek aanzien aan. Omdat misbare details werden geweerd werden de thema's

kernachtig geraakt. Met grafiet, inkt en conté heeft Van de Weijer het verloop van de sloop nauwlettend gevolgd. Inderdaad werd op deze wijze een brokje trieste geschiedenis in 120 tekeningen verbeeld.

Monumentaal

Hoe kwam hij er toe om dit te doen? Matthijs van de Weijer, van beroep architect: „Ik ben verschillende malen onder het Van Gelder-complex doorgerezen als ik van de stad naar Wormer kwam. Eigenlijk heb ik van het begin af dat complex willen tekenen. Het fascineerde me vanwege de monumentaliteit.

Om dezelfde reden heb ik ook tekeningen van de fabriek van Wessanen gemaakt. Toen het slecht ging met Van Gelder en ten slotte met de sloop werd begonnen ben ik gestart met het eerste gedeelte dat weg was. Daarna heb ik de sloop dagelijks al tekenend gevolgd, zodat mijn tekeningen een soort dagboek van de sloop zijn geworden. Een dagboek dat ik ook voor anderen herkenbaar wilde houden. Met tekeningen dus die een natuurgetrouwe afbeelding moesten zijn

zonder het artistieke klimaat geweld aan te doen. De sloop staat nu stil, maar zodra men verder gaat met het afbreken zal ik ook die laatste fase op het papier blijven vastleggen".

Puinhoop

Als men zijn tekeningen bekijkt ontkomt men niet aan het

sombere beeld dat men aan de sloop van een gebouw, waaraan voor velen zoveel herinneringen verbonden zijn, betrokken weet. Een puinhoop is per slot van rekening geen vrolijke zaak. Maar Matthijs van de Weijer heeft bij het volgen van de sloop ook minder trieste momenten getroffen via constructies met een ruimtelijk en monumentaal karakter. De tekeningen, getuigend van een behoorlijk artistiek niveau, kunnen tijdens de expositie in de bibliotheek van Wormer worden gekocht.

• W. P. GROOT

Matthijs van de Weijer voor enkele van zijn tekeningen.
(Foto Han de Groot)

Handgeschreven uitnodiging voor de tentoonstelling in de bibliotheek van Wormer.

Matthijs van de Wejan
Boerdampstraat 36
1531 XK Wormer
tel. 02982 - 3618

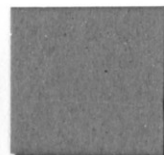
TENTOONSTELLING
SLOOP "VAN GELDER-
PAPIER" WORMER.

Hierbij nodig ik U uit
te komen kijken naar
mijn tentoonstelling van
tekeningen van het van
Gelster-complex, welke geschaald wordt in de Openbare
Bibliotheek, Kempheem-
straat 131 te Wormer,

tot 31 maart .

Hierbij nodig ik U uit
te komen kijken naar
mijn tentoonstelling van
tekeningen van het van
Gelster-complex, welke geschaald

Openingstijden :

maandag	15 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰ 19 ⁰⁰ - 21 ⁰⁰ u.
woensdag	10 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰ 15 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰ u.
vrijdag	15 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰ 19 ⁰⁰ - 21 ⁰⁰ u.

In het Noord-Hollands Archief bevinden zich ook een aantal prenten van Matthijs van de Weijer over de sloop van het Van Gelder complex in Wormer:

NL-ImNHA_359_3577

NL-ImNHA_359_4089

NL-ImNHA_359_4088

NL-ImNHA_359_4090